

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 2498/2021
14.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Маринела Љубић Тодоран, адвокат у ..., против туженог ЈКП „Хигијена“ Панчево, чији је пуномоћник Милорад Милићевић, адвокат у ..., уз учешће умешача на страни туженог Града Панчева, кога заступа Градско правобранилаштво Града Панчева, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 817/21 од 19.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 14.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог.

ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 817/21 од 19.05.2021. године и Основног суда у Панчеву П1 690/19 од 15.12.2020. године и **ПРЕСУЂУЈЕ:**

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу исплати на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа за трошкове исхране у току рада у периоду од 01.10.2016. године до 01.08.2019. године износ од 37.516,66 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе и да на захтеване износе у корист тужиоца надлежним фондовима уплати доприносе за обавезно социјално осигурање и захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 64.123,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 690/19 од 15.12.2020. године обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име разлике између исплаћеног и припадајућег износа на име накнаде трошкова исхране у току рада у периоду од 01.10.2016. године до 01.08.2019. године износ од 37.516,66 динара са законском затезном каматом на појединачне месечне износе како је наведено у изреци и да на досуђене износе у корист тужиоца уплати надлежним фондовима доприносе за обавезно социјално осигурање и

обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 39.801,34 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 817/21 од 19.05.2021. године одбијене су жалбе парничних странака и умешача, потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу и у делу о трошковима поступка и одбијени захтеви парничних странака и умешача за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против наведене другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са позивом на одредбе члана 404. ЗПП.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотри правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије, сходно одредби става 2. истог члана, одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Имајући у виду да се побијаном пресудом одступа од правног схватања Врховног касационог суда, изнетим у одлукама у истој чињеничноправној ситуацији, Врховни касациони суд је дозволио одлучивање о посебној ревизији туженог, у интересу равноправности грађана.

Из наведених разлога одлучено је као у ставу првом изреке, применом одредбе члана 404. ЗПП.

Испитујући другостепену пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони налази да је ревизија туженог основана.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеним чињеницама, тужилац је у периоду обухваћеним тужбеним захтевом (01.10.2016 - 01.08.2019) био у радном односу код туженог. У том периоду код туженог је био на снази Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Србије (на снази од 26.03.2015. године). Овим КУ предвиђено је да запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада, у висини утврђеној општим актом и уговором о раду, најмање у износу од 250,00 динара. У посматраном периоду био је на снази и Посебан колективни уговор за јавна и јавно-комунална предузећа Града Панчева (на снази од 03.07.2015. године), који је предвиђао да запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада, у висини утврђеној Посебним колективним уговором, овим уговором, општим актом код послодавца и уговором о раду, најмање у висини од 250,00 динара. Тужени послодавац је запосленима, међу којима је био и тужилац, исплаћивао накнаду за исхрану у току рада у мањем износу од оног предвиђеног Посебним колективним уговорима. Предмет тужбеног захтева је разлика између наведених трошкова за

исхрану предвиђених поменутих Посебним колективним уговорима и накнаде коју је тужени исплатио тужиоцу за утужени период.

Првостепени суд одлуку о основаности тужбеног захтева образлаже тиме да је након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (у примени од 01.11.2014. године), висина накнаде трошкова за исхрану у току рада регулисана тек Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије, на снази од 26.03.2015. године. На описани начин, по налажењу првостепеног суда, није повећан износ те накнаде већ је утврђена висина исте, па је тужени послодавац био дужан да поступа у складу са одредбама наведених посебних колективних уговора. Другостепени суд прихвата тако дате разлоге првостепеног суда и потврђује првостепену пресуду у том као правилну.

Нижестепени судови су на утврђено чињенично стање погрешно применили материјално право.

Одредбом члана 4. став 1. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава (на снази од 28.10.2014. године), предвиђено је да су ништаве одредбе општег или појединачног акта којима се повећавају основице, коефицијенти и други елементи, односно уводе нови елементи на основу којих се повећава износ плате и другог сталног примања код субјеката из члана 2. тог закона, донет за време његове примене. Циљ поменутог закона дефинисан је у члану 1. као очување финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. Оба поменута Посебна колективна уговора код туженог донета су за време важења наведеног закона. Под зарадом се у смислу одредбе члана 105. Закона о раду, на коју сходно упућује и Закон о привременом уређивању основице, подразумева и накнада за исхрану у току рада.

Поменути Посебни колективни уговори код туженог донети су након ступања на снагу Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плате односно зараде и других сталних примања код корисника јавних средстава па су ништаве одредбе тих аката којима се предвиђају елементи на основу којих се повећава износ плате. Накнада која је предмет тужбеног захтева представља саставни део зараде, па Посебним колективним уговором, донетим након ступања на снагу закона, ова накнада није могла бити повећана. Следи да тужилац нема право на разлику између накнаде предвиђене тим Колективним уговорима и накнаде коју је по том основу тужени послодавац исплатио.

Како је на чињенично стање погрешно примењено материјално право, Врховни касациони суд преиначио је првостепену и другостепену пресуду и одбио тужбени захтев као неоснован, применом одредбе члана 416. став 1. ЗПП.

Врховни касациони суд је применом члана 165. става 2. у вези чланова 153. става 1. и 154. ЗПП обавезао тужиоца да туженом накнади трошкове поступка у износу од 64.123,00 динара. Наведени износ обухвата награду пуномоћнику за састав одговора на тужбу у износу од 6.000,00 динара, жалбе и ревизије у износима од по 12.000,00 динара, награду пуномоћнику за заступање на два одржана рочишта (17.09.2020,

15.12.2020) у износима од по 7.500,00 динара и судске таксе на одговор на тужбу у износу од 2.118,00 динара, ревизију у износу од 6.802,00 динара и ову пресуду у износу од 10.203,00 динара. Туженом није досуђена награда пуномоћнику за састав поднесака од 17.09.2020. и 27.10.2020. године јер нису били потребни за ову парницу, ни судске таксе на жалбу и другостепену пресуду јер тужени захтев за накнаду тих трошкова није определио у складу са чланом 163. ставом 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић